

Міністерство освіти і науки України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Близькосхідний технічний університет
(Middle East Technical University (METU) (Turkey))
Венеціанський Університет Ка-Фоскарі
(Ca' Foscari University of Venice) (Italy)
Інститут філософії НАН України
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
M.P.Dragomanov National Pedagogical University
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Oles Honchar Dnipro National University

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА СУЧАСНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної наукової конференції

29-30 листопада 2019 р.

Частина I I

Proceedings of the International Scientific Conference
Theory and Practice of Modern Science and Education

Dnipro, Ukraine

November 29-30, 2019

Part II

**Міністерство освіти і науки України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Близькосхідний технічний університет
(Middle East Technical University (METU) (Turkey)
Венеціанський Університет Ка-Фоскарі
(Ca' Foscari University of Venice) (Italy)
Інститут філософії НАН України
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
M.P.Dragomanov National Pedagogical University
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Oles Honchar Dnipro National University**

ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА СУЧАСНОЇ НАУКИ ТА ОСВІТИ

**МАТЕРІАЛИ
Міжнародної наукової конференції**

29-30 листопада 2019 р.

Частина II

**Proceedings of the International Scientific Conference
Theory and Practice of Modern Science and Education**

**Dnipro, Ukraine
November 29-30, 2019**

Part II

**Дніпро
2019**

Редакційна колегія:

Оковитий Сергій Іванович, д.х.н., проф., проректор з наукової роботи Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Токовенко Олександр Сергійович, д.філос.н., проф., декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Трампус Антоніо, доктор наук з історії, професор Департаменту лінгвістики та порівняльних культурних досліджень Венеціанський Університет Ка-Фоскарі (Ca' Foscari University of Venice), Італія.

Октай Танзевер, доктор філософії з політичних наук, професор, декан факультету міжнародних відносин Близькосхідного технічного університету (Middle East Technical University (METU)), м.Анкара, Турція.

Ищенко Ігор Васильович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Хамітов Назіп Віленович, д.філос.н., проф., провідний науковий співробітник відділу філософської антропології Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України

Крилова Світлана Анатоліївна, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософської антропології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Висоцький Олександр Юрійович, д.політ.н., проф., професор кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Кривошеїн Віталій Володимирович, д.політ.н., проф., завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Третяк Олексій Анатолійович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Окороков Віктор Броніславович, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Ключник Руслан Максимович, к.політ.н., доцент кафедри політології та міжнародних відносин Університету імені Альфреда Нобеля.

Міхейченко Марія Анатоліївна, к.політ.н., доц., доцент кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Т 33 Теорія та практика сучасної науки та освіти. Матеріали Міжнародної наукової конференції. 29-30 листопада 2019 р., м.Дніпро. Частина II. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпро: СПД «Охотнік», 2019. – 414 с.

У збірник вміщено матеріали Міжнародної наукової конференції «**Теорія та практика сучасної науки та освіти**», що присвячені осмисленню найбільш важливих наукових та освітніх проблем сучасності, окресленню перспектив їх вирішення, розробці стратегій подальшого розвитку наукового та освітнього потенціалу в світовому контексті, узагальненню досвіду викладання та визначенню шляхів реалізації вираженого підходу до оптимізації освітніх практик з огляду на нові виклики та кращі світові досягнення. Рекомендовано для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

© Колектив авторів, 2019

© ДНУ ім. Олеся Гончара, 2019

яку надає викладач. Якщо ми, все ж таки, хочемо досягнути успіху у комунікації, ми маємо конкретизувати інформацію, яку ми хочемо донести. І, не менш важливим є те, що саме ми хочемо донести або яка мета повідомлення. Як рекомендація, буде дуже корисною вправа «вербалізація малюнка» [1].

Медіація – це нова фішка комунікації. Що ж таке «медіація»? Медіація (англ. *mediation* – посередництво) – вид альтернативного врегулювання спорів, метод вирішення спорів із залученням посередника, медіатора, який допомагає сторонам конфлікту налагодити процес комунікації і проаналізувати конфліктну ситуацію таким чином, щоб вони самі змогли обрати той варіант рішення, який би задовольняв інтереси і потреби усіх учасників конфлікту [3].

Порівняно з медіацією в інших сферах, медіація у вищих навчальних закладах (ВНЗ) має особливості, зумовлені розширеним спектром завдань. Так, окрім власне вирішення поточного конфлікту надзвичайно важливою є навчально-виховна функція. У медіації студенти навчаються управляти конфліктами, приймати рішення і відповідати за власні вчинки, слухати опонента. Таким чином, ми досягаємо вдосконалення усього арсеналу навичок, володіння якими сприятиме формуванню майбутньої емоційно компетентної нації. Для навчального середовища важливим є акцент на відновленні відносин між учасниками конфлікту та створенні дружньої атмосфери, що сприятиме навчанню.

В чому особливість медіації у ВНЗ? Нині в різних закладах світу представлено різні підходи до запровадження медіації. Один із таких підходів передбачає наявність дорослого медіатора, до якого скеровують учасників конфлікту. Медіатор також проводить зустрічі примирення, студентські конференції, «ice breaking» діяльність. За такого підходу переваги медіаційного врегулювання отримують учасники конфлікту або відновних практик, що проводить медіатор, включаючи взяття відповідальності на себе, усвідомлення вчиненого, відчуття справедливості відшкодування (якщо необхідно) та зниження вірогідності повторення порушення. Саме дорослий медіатор ефективний у роботі із серйозними проблемами, наприклад цькування (не тільки однокласників, а й викладачів) або правопорушень, вчинених учнями.

Найважливішим завданням впровадження медіації у виші, який дуже легко недооцінити, – це просвітницька діяльність [2].

Список використаних джерел

1. Міжнародний форум в Херсон «Community Mediation International», робочий матеріал спікерині заходу Кеті Васадзе, 17 травня 2019 р.
2. <http://www.osvitaua.com/2017/05/57985/>
3. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F>.

О. В. Боровець, В. С. Велесик

РЕАЛІЗАЦІЯ ІНТЕГРОВАНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

У сучасному світі глобалізації та стрімкого розвитку суспільства система освіти модернізується у напрямку інтеграції, що задекларовано в Законі України «Про освіту», в Концепції «Нова українська школа» тощо. Формула НУШ, яка з-поміж інших включає такі компоненти, як компетентнісний зміст освіти та сучасне освітнє середовище, вимагає від педагога будувати освітній процес на засадах інтегрованого підходу [2].

Інтеграцію тлумачать як процес взаємодії, об'єднання, взаємовпливу, взаємопроникнення, взаємозближення, відновлення єдності двох або більше систем, результатом якого є утворення нової цілісної системи, яка набуває нових властивостей та взаємозв'язків між оновленими елементами системи [1, с.31-32]. Інтегроване

навчання – це сукупність послідовних та взаємопов’язаних дій вчителя й учнів, які спрямовані на формування цілісної картини світу школяра на основі об’єднання матеріалу з різних освітніх галузей (предметів) [2, с.73].

Проблема реалізації принципу інтеграції не нова для початкової школи. Видатний педагог К. Ушинський, поєднавши письмо і читання, розробив синтетичний метод навчання грамоти. Саме інтеграція дозволила поєднати в одне ціле окремі елементи двох видів мовленнєвої діяльності (письма і читання) для успішного досягнення однієї мети: формування в дітей здатності до спілкування за допомогою тексту. Яскравий приклад ефективного впровадження в освітній процес принципу інтеграції – педагогічний досвід В. Сухомлинського, його «уроки мислення серед природи». Це інтеграція основних видів пізнавальної діяльності (спостереження, мислення, мовлення) з метою навчання, виховання і розвитку дітей молодшого шкільного віку.

Інтегрований підхід був предметом педагогічних розвідок у ХХ столітті і продовжує вивчатися сучасними вченими. Провідними напрямками дослідження теоретичних основ інтеграції є: методологічне обґрунтування проблем інтеграції (С. Гончаренко, Ю. Мальований та ін.); визначення структури інтегрованих знань (Т. Усатенко); проблеми інтегративних процесів в освіті (І. Богданова); розробка шляхів упровадження інтеграції в освітній процес (Л. Вичорова, Т. Горзій) тощо.

Багато вчителів-практиків відзначають, що однією з важливих проблем сучасної освіти є помітне зниження зацікавленості учнів процесом навчання. Підвищити рівень мотивації учіння школярів може інтегроване навчання, через яке здійснюється особистісно зорієнтований підхід, оскільки дитина сама у змозі обирати «опорні» знання з різних предметів з максимальною орієнтацією на суб’єктивний досвід, що склався в неї під впливом як попереднього навчання, так і більш широкої взаємодії з навколишньою дійсністю.

Упровадження інтегрованого підходу в освітній процес сучасної школи розширює можливості формування ключових компетентностей здобувачів початкової освіти. Перехід від традиційного навчання предметів до навчання на засадах інтеграції – це шлях до реалізації багатьох принципів освіти: від формування цілісної картини світу, уміння об’єднати в єдину цілісну систему вузькі галузеві проблеми, до реалізації принципу національної спрямованості освіти, який передбачає інтеграцію освіти з національною історією, традиціями, культурою, відкритість освіти, що зумовлює інтеграцію у світові освітні простори [4, с. 70].

Предметні межі зникають, коли вчителі заохочують учнів робити зв’язок між дисциплінами й спиратися на знання і навички з кількох предметних областей. Організуючи інтегроване навчання, педагог повинен усвідомлювати, що інтеграція – це не поєднання, а взаємопроникнення двох або більше предметів, це об’єднання їх у єдине ціле на основі спільного підходу; посилення інформаційного змісту та емоційне збагачення сприймання, мислення і почуттів школярів завдяки залученню додаткового цікавого матеріалу, що дає можливість з різних боків пізнати явище, поняття, досягти цілісності знань учнів.

Реалізація інтегрованого підходу в освітньому процесі Нової української школи забезпечує досягнення низки завдань, серед яких: формування в учнів цілісного уявлення про навколишній світ, системи знань і вмінь; досягнення якісної, конкурентоздатної освіти; створення оптимальних умов для розвитку мислення учнів у процесі вивчення загальноосвітніх предметів; активізація пізнавальної діяльності учнів на уроках; ефективна реалізація розвивально-виховних функцій навчання [3].

Отже, інтеграція навчання має на меті вже у початковій школі закласти основи цілісного уявлення про природу і суспільство, сформувати в учнів власне ставлення до законів їх розвитку; дати можливість дітям молодшого шкільного віку подиви-

тися на предмет або явище дійсності з різних сторін у логічному та емоційному аспектах.

Список використаних джерел

1. Козловська І. Теоретико-методологічні основи інтеграції знань у навчальному процесі: основи дидактичної інтегративності. Початкова освіта. 2012. №11. С.31-35. 2. Нова українська школа: поради для вчителя / під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плєяди», 2017. 206 с. 3. Пінчук Г. Г., Титар О. В. Інтеграція навчального процесу як чинник розвитку пізнавальної активності учнів. URL: <http://osvita.ua/school/lessons>. 4. Просіна О. Інтеграція в НУШ. Інтегрований підхід в освітньому процесі. Методист. 2018. № 2. С. 68-71.

Я. Л. Ванджура, Р. В. Деніна, І. Ю. Ванджура, Г. Г. Барила

ФОРМУВАННЯ ПРОСВІТНИЦЬКО-ПРОФІЛАКТИЧНОЇ СКЛАДОВОЇ В КОМПЕТЕНТНІСНОМУ СТАНОВЛЕННІ ОСОБИСТОСТІ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА

Майбутнє вітчизняної системи охорони здоров'я на пряму залежить від фахівців галузі, які використовують свої навички та здібності, прагнуть до самовдосконалення і вмотивовані до успішної професійної діяльності. Безперечно, основною складовою медичної практики є лікар, тому саме від його роботи залежить діяльність лікувального закладу у цілому.

У повсякденному житті компетентним спеціалістом вважають людину обізнану, освічену та авторитетну у певній галузі. Однак у сучасному визначенні поняття «компетентність» акценти зміщуються від знань та навиків до ознак фахівця, які дають йому змогу досягнути очікуваних суспільством результатів.

Сучасний освітній процес закон України «Про освіту» визначив як систему науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її компетентностей. Тому виняткову роль в освітній діяльності вищої школи законодавець відводить компетентному підходу в підготовці фахівців і дає визначення терміну «Компетентність - динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність».

Основою компетентності лікаря називають професіоналізм. Суспільство висуває певні вимоги до фахівців, у тому числі і до молодих спеціалістів, які можна вважати базовими компетентностями професіонала. Наприклад, спеціаліст - це освітньо-кваліфікаційний рівень фахівця, який на основі повної загальної середньої освіти та базової вищої медичної освіти за напрямом підготовки здобув спеціальні знання та уміння, має певний досвід їх застосування для розв'язання складних професійних завдань, передбачених для відповідних посад галузі охорони здоров'я.

В освітній діяльності із студентами-медиками ми орієнтуємося на здобуття ними загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, визначених освітньо-професійною програмою вищої освіти підготовки фахівців ІФНМУ. Просвітницькі навички, про які йде мова, відносяться як до інтегральних, так і до загальних компетентностей за вимогами національних рамок, таких як, наприклад: здатність діяти соціально, відповідально, свідомо. В свою чергу профілактичні навички є складовою спеціальних компетентностей, таких як: здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції, а також здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів, до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду тощо.

Сьогодні профілактична та просвітницька діяльність є дуже вагомим аспектом

<i>Авер'янова Н. М., Воропаєва Т. С.</i> Роль сучасної освіти у реалізації стратегії «розумної сили» як основи для деконфліктизації соціуму та реінтеграції окупованих українських територій.....	156
<i>Багрий Г. В.</i> Особливості впровадження дуальної форми навчання як засобу формування професійної компетентності здобувачів освіти.....	161
<i>Байдюк Л. М., Сич М. В.</i> Підготовка майбутніх учителів початкової школи до використання аудіо-лінгвального методу навчання іноземної мови.....	163
<i>Білоус Ю. В., Лазоренко В. М.</i> Теоретичні засади формування культурно-гігієнічних навичок дітей в закладі дошкільної освіти.....	164
<i>Білошицький С. В.</i> методична підтримка керівників науково-дослідницьких робіт учнів як актуальний напрямок діяльності закладів післядипломної педагогічної освіти.....	166
<i>Бондарева О. О., Тищенко І. В.</i> Підвищення якості підготовки майбутніх лікарів: організаційні та проблемні питання.....	167
<i>Бондаренко О. І.</i> Медіація як допоміжний інструмент спілкування.....	169
<i>Боровець О. В., Велесик В. С.</i> Реалізація інтегрованого підходу в освітньому процесі нової української школи.....	170
<i>Ванджура Я. Л., Деніна Р. В., Ванджура І. Ю., Барила Г. Г.</i> Формування просвітницько-профілактичної складової в компетентнісному становленні особистості медичного працівника.....	172
<i>Вовченко Г. О.</i> Еволюція освіти. духовна триада: фізична культура.....	173
<i>Гонтар Д. А.</i> Методика розвитку критичного мислення старшокласників на уроках всесвітньої історії.....	174
<i>Demchenko V. V.</i> Differential Learning in Physics, Differential Learning, Methods and Materials in Using in Modern Ukrainian Education.....	176
<i>Дитятковська Є. М., Дмитриченко В. В.</i> Особливості проведення тематичного удосконалення по алергології для лікарів хірургічних спеціальностей.....	177
<i>Дудка Я. В.</i> Впровадження ІКТ як спосіб зацікавлення учнів на уроках в закладах професійної-технічної освіти.....	178
<i>Донець І. О., Шамрук О. П.</i> Роль закладу вищої освіти в реалізації питань гендерної соціалізації молоді.....	180
<i>Кір'янова І. Ю.</i> Екологізація освітнього процесу та аспекти екологічного виховання в закладах дошкільної освіти.....	182
<i>Dudko O. G., Glubochenko O. V., Vasuk V. L., Kovalchuk P. Ye., Gasko M. V.</i> Improvement of Education for Foreign Students by Mean of Application of Lecture Tests.....	183
<i>Демченко Т. В., Василенко Т. В.</i> Нові освітні технології в роботі кафедри акушерства та гінекології Дніпропетровської медичної академії Міністерства охорони здоров'я України.....	185
<i>Щербакова І. М.</i> Оптимізація освітнього процесу шляхом впровадження мультимедійних технологій при викладанні спецдисциплін у коледжі.....	186
<i>Шостак І. М.</i> Сюжетно-рольова гра як засіб формування творчих здібностей дітей дошкільного віку.....	188
<i>Швирка В. М.</i> Потенціал квесту як сучасної технології навчання в ЗВО.....	189
<i>Кундеревиц О. В.</i> Етична складова в сучасній середній освіті: світський і релігійний аспекти.....	190